

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 22P/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202603
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223202603.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. E., H. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - B. E., H. XX.XX.XXXX, R. S. O. XX, XXX XX C., a otec - Š. E., H. XX.XX.XXXX, R. S. O. XX, XXX XX C., zastúpený - Mgr. Silvia Moravčíková, advokátka, so sídlom Mikulášska 29, 811 01 Bratislava, v konaní na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 12.06.2022, doručeným tunajšiemu súdu elektronickými prostriedkami s autorizáciou podľa osobitného predpisu dňa 13.06.2023, otec žiada súd o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by upravil styk otca s maloletým H. na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci zmeny úpravy styku a uloženia informačnej povinnosti v čase letných prázdnin v kalendárnom roku 2023 tak, že otec má právo stretávať sa s maloletým od 01.07.2023 od 10:00 hod. do 16.07.2023 do 19:00 hod., a to tak, že otec si maloletého v uvedený deň a v stanovenom čase vyzdvihne pred bytom matky a v stanovenom dni a čase vráti späť maloletého matke pred jej bytom.

2. Návrh otec odôvodnil tým, že na tunajšom súde je aktuálne vedené konanie pod sp. zn. B5-22P/18/2023, v rámci ktorého otec žiada o zmenu úpravy styku stanovenú rozsudkom bývalého Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16.12.2022 č. k. 61P/243/2021-109. Aktuálne má otec upravený styk s oboma maloletými deťmi E. - Š., narodeným XX.XX.XXXX a H., narodeným XX.XX.XXXX tak, že má právo stretávať sa s nimi každý nepárny týždeň od piatka od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania detí je bydlisko matky. Súdom schválená rodičovská dohoda neupravuje čas otcovho stretávania sa s deťmi počas sviatkov a školských prázdnin, čo bolo aj jedným z dôvodov pre podanie návrhu. Koncom marca tohto roku ešte pred podaním návrhu vo veci samej sa otec snažil dohodnúť s matkou ohľadom styku s maloletými v čase letných prázdnin 2023. Nakoľko starší syn Š. sa akémukoľvek kontaktu s otcom stále vyhýba, aspoň mladšieho H. chcel vziať na dovolenku k moru, keďže vie, že aj on by veľmi chcel s ním stráviť čas letných prázdnin. Keďže matka s otcom odmietala sa dohodnúť na konkrétnom termíne a odkazovala ho na dohodu s deťmi, po rozhovore s maloletým H. otec naplánoval zahraničnú dovolenku v čase od 01.07.2023 do 16.07.2023, ktorý je zhodný s dovolenkovým časom určeným jeho zamestnávateľom. Keď pred definitívnym potvrdením rezervácie zahraničného pobytu požiadal matku o odsúhlasenie, odpovedala otcovi, aby si maloletého zobral v auguste, nakoľko na začiatku júla má ona dovolenku údajne naplánovanú už od januára. Následne však, i v dôsledku zainteresovania C.. Z. z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, na ktorý otec o pomoc obrátil, svoj postoj matka zmenila. Svoj súhlas, aby maloletý H. strávil s otcom prvé dva júlové týždne, napokon matka nepriamo potvrdila aj vo svojom vyjadrení k otcovmu

návrhu. Vzhľadom na nestálosť vôle matky umožniť otcovi styk s maloletým počas letných prázdnin a s prihliadnutím na ich blížiaci sa čas, sa otec domnieva, že je potrebné bezodkladne dočasne upraviť pomery účastníkov konania. Otcov vzťah s maloletým H. je veľmi dobrý. Na spoločnú dovolenku sa už veľmi teší. Je v jeho záujme, aby aj počas letných prázdnin strávil s otcom viac času. Vzhľadom na vyššie uvedené otec navrhuje, aby súd nariadil neodkladné opatrenie v zmysle ním žiadaného petitu.

3. K návrhu otec pripojil tieto listinné dôkazy: SMS komunikáciu rodičov z apríla 2023; SMS komunikáciu rodičov zo začiatku mája 2023; e-mail C.. Z. z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny adresovaný matke.

4. Na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P/18/2023 (pôvodne vedené na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P 18/2023) sa vedie konanie na návrh otca o zmenu úpravy styku k maloletým deťom E. a o uloženie informačnej povinnosti matke, v rámci ktorého otec žiada súd, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletými v každom nepárnom týždni v roku od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., v každom párnom týždni v roku piatok od 16:00 hod. do 19:00 hod., počas jarných prázdnin v každom nepárnom roku od piatku predchádzajúcom prázdninám od 16:00 hod. do poslednej soboty jarných prázdnin do 18:00 hod., počas veľkonočných sviatkov v každom párnom roku od stredy od 16:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod., počas letných prázdnin každého roka prvé 2 týždne v mesiaci júl a prvé 2 týždne v mesiaci august vždy od pondelka začiatku styku od 10:00 hod. do nedele posledného dňa styku do 18:00 hod., počas vianočných sviatkov v každom párnom roku od 24.12. od 11:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod. a od 02.01. do posledného dňa vianočných prázdnin do 18:00 hod.; v každom nepárnom roku od 31.12. od 10:00 hod. do posledného dňa vianočných prázdnin do 18:00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania detí bude bydlisko matky a matka je povinná v dohodnutom čase maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť. Ďalej otec žiadal o uloženie informačnej povinnosti matke tak, že táto má byť povinná písomne prostredníctvom e-mailu: K..L. informovať otca pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletých, o ich školských výsledkoch, mimoškolských a záujmových aktivitách a priebežne otcovi podávať správy o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletých. Matka vo svojom podaní zo dňa 15.05.2023 okrem iného uviedla, že v prípade, že by došlo k úprave styku otca s maloletými, túto žiada v prvé dva týždne v júli a druhý a tretí týždeň v auguste, aby mala ona tri týždne v celku na naplánovanie si dovolenky s deťmi v súlade s jej pracovnými službami, avšak nesúhlasí s autoritatívnou úpravou styku otca s deťmi, návrh otca žiada zamietnuť a rozšírenie styku ponechať na dohodu rodičov.

6. Ďalej bolo zistené, že rozsudkom bývalého Okresného súdu Bratislava V č. k. 61P 243/2021-109 zo dňa 16.12.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.01.2023, súd manželstvo rodičov rozviedol a na čas po rozvode manželstva rodičov k ich maloletým deťom schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sú maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, otec sa zaväzuje platiť na výživu maloletého Š. sumou 140,- € mesačne a na výživu maloletého H. sumou 140,- € mesačne a je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti prevezme v odovzdá v bydliska matky.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/ pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčeného a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Neodkladné opatrenie súd nariadi vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených. V konaní starostlivosti o maloleté deti súdy prihliadajú predovšetkým na záujem maloletých detí, rovnako pri rozhodovaní sledujú v prvom rade záujem detí. Je nesporné, že pre vývoj každého dieťaťa je domáce prostredie najvhodnejšie.

15. Súd konštatuje, že účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchlá a dočasná úprava právnych pomerov maloletých detí s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej, pričom v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Povinnosťou súdu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je zistiť, či sú pre takéto neodkladné opatrenia splnené podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa, s poukazom na účel neodkladného opatrenia - zabezpečiť ochranu právom chránených záujmov maloletých detí, s cieľom umožniť ničím nerušené konanie vo veci samej. Takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej, navrhovateľ ním nenadobúda definitívne práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie končného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

16. Nariadenie neodkladného opatrenia teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe takejto úpravy. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní o starostlivosti o maloleté deti treba uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou takýchto opatrení v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Starostlivosť treba chápať ako procesný nástroj, pričom jeho úprava potvrdzuje provizórnosť ako pojmový znak neodkladného opatrenia nariadeného v prebiehajúcom konaní. Nariadenie neodkladného opatrenia v prípade úpravy styku slúži prioritne na zabezpečenie kontaktu rodiča s dieťaťom, tak aby nedošlo k prerušeniu citových väzieb medzi dieťaťom a rodičom a aby nedošlo k vylúčeniu takéhoto rodiča z výkonu jeho rodičovských práv a povinností a prichádza do úvahy ak rodičia spolu nežijú a na styku s maloletým dieťaťom sa nevedia dohodnúť. Tým, že rodičovské práva k maloletým deťom majú obaja rodičia, má taktiež otec, ktorý nežije s dieťaťom právo sa s ním stretávať, rovnako právom dieťaťa je, aby malo zabezpečený kontakt aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Právo na kontakt rodiča s dieťaťom vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z Dohovoru o právach dieťaťa. Právo styku rodiča s dieťaťom je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností, ktoré vzniká v dôsledku reálne existujúcej osobnej starostlivosti druhého rodiča. V prípade maloletého dieťaťa a úpravy stretávania sa s rodičom, je rozhodujúci vek, vývinové možnosti a potreby, zdravotný stav dieťaťa, citové väzby a tiež skutočnosť, v akej miere a akým spôsobom tento rodič doposiaľ zabezpečoval starostlivosť o maloleté dieťa. Neopodstatnené zamedzovanie styku rodiča s dieťaťom znamená nielen zásah do jeho práv, ale i zásah do práv dieťaťa majúcemu právo vytvárať a budovať si vzťah s oboma rodičmi.

17. V danom prípade mal súd za to, že na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia neboli splnené podmienky, keďže neboli naplnené základné predpoklady nalievavosti dočasnej úpravy právnych pomerov k maloletému H. v požadovanom smere, ktoré by vyplývali napr. z osvedčenej reálnej a bezprostrednej hrozby, ktorá by pre maloletého vyplývala z ponechania doterajšieho stavu bez požadovanej autoritatívnej úpravy styku s otcom počas prázdnin. Vychádzajúc zo zápisnice z predchádzajúceho konania vo veci rozvodu manželstva rodičov maloletého je zrejmé, že styk bol upravený v rozhodnutí o rozvode rodičovskou dohodou v rozsahu nevyhnutnom na zachovania vzťahu

maloletých synov s otcom, rešpektujúc ich vtedajší odmietavý postoj k otcovi dokonca s tým, že otec vo svojej výpovedi výslovne uviedol, že je pripravený na deti neprimerane netlačiť a akceptovať ich vôľu. Na návrh otca doručený dňa 12.04.2023 Okresnému súdu Bratislava V však na tunajšom súde prebieha konanie o výkon rozhodnutia, v ktorom sa aktuálne rieši otázka postupu podľa § 3 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, a to konkrétne nariadenie neodkladného opatrenia vo forme nariadenia účasti na odbornom poradenstve s cieľom odstránenia zistených existujúcich ospravedlniteľných dôvodov aktuálnej nerealizácie ani základného nariadeného styku otca s maloletými.

18. Aj z obsahu samotného návrhu je zrejmé, že matka s dovoľenkou otca s maloletým v ňom požadovanom čase súhlasila, pričom alternatíva jej konečnej nerealizácie prichádzala do úvahy výlučne z vôle samotného maloletého. V tomto kontexte súd poukazuje na skutočnosť, že problémové prežívanie dieťaťa a prípadný konflikt lojality, ktorý môže byť za jeho odmietavým, resp. nejednoznačným postojom, bude riešený práve cestou neodkladného opatrenia v rámci konania o výkon rozhodnutia a presahuje možnosti neodkladného opatrenia, ktorého nariadenia sa otec domáhal týmto návrhom.

19. Súd teda dospel k záveru, že návrhu nemožno vyhovieť, keď je vykonateľným súdnym rozhodnutím aktuálne upravený najbežnejšie realizovaný styk otca s maloletým počas každého druhého víkendy, ktorý zodpovedá minimálnej štandardnej úprave styku rodiča, ktorému dieťa nie zverené do osobnej starostlivosti na základe súdnych rozhodnutí, a teda súd má za to, že bez okamžitého zásahu vo forme neodkladného opatrenia nemôže dôjsť k zásadnému ohrozeniu práv otca a maloletého a pretrhnutiu ich citových väzieb. Čo sa týka styku počas letných prázdnin súd po oboznámení sa s obsahom návrhu a pripojených listinných dôkazov má za to, že styk otca s maloletým H. je možné realizovať na základy dohody rodičov aj bez autoritatívnej úpravy, keď však otec musí prispôbiť svoje predstavy právu matky rovnako si s dieťaťom na leto vytvoriť individuálny voľnočasový program.

20. Nakoľko otec má existujúcou autoritatívnu súdnou úpravou garantovaný minimálny rozsahu styku potrebný na zachovanie jeho vzájomnej citovej väzby s maloletým H. v zmysle vyššie citovaných zásad, ktorými sa súd riadi pri posudzovaní potreby neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, niet dôvodu na bezodkladný zásah navrhovaným neodkladným opatrením. Charakter konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a povinnosť súdu sledovať vždy najlepší záujem dieťaťa bráni tomu, aby neodkladnou úpravou došlo k definitívnej úprave pomerov účastníkov a v prípade konaní o úpravu styku môže byť neodkladné opatrenie nariadené skutočne iba v prípade vážneho ohrozenia práv niektorého z účastníkov, k čomu však aj s poukazom na doposiaľ upravený rozsah styku rešpektujúci aktuálne nastavenie maloletého v čase schvaľovania rodičovskej dohody jednoznačne nedochádza v prejednáwanej veci.

21. Súd záverom dodáva, že každé dieťa má právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Sú to však predovšetkým rodičia, ktorí by prioritne mali nadradiť záujem dieťaťa nad vlastné záujmy a teda rešpektovať právo detí na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov ako aj právo detí na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, za zohľadnenia ich veku, psychickej a emocionálnej vyspelosti a tiež denného osobného a školského režimu ako aj zdravotného stavu dieťaťa. V návrhu deklarované subjektívne obavy otca neboli žiadnym konkrétnym spôsobom osvedčené a teda nebola dostatočne osvedčená žiadna hrozba na právach dieťaťa, čo je základným predpokladom nevyhnutnosti neodkladnej úpravy pomerov. Hoci dohoda rodičov ohľadom styku otca s maloletým H. počas letných prázdnin je pravdepodobne dosahovaná za sprievodných komunikačných problémov rodičov, otec nemôže očakávať, že jeho osobné problémy a konflikty s matkou maloletého môžu byť vyriešené ingerenciou súdu vo forme neodkladného opatrenia týkajúceho sa jeho styku s maloletým počas leta. Skutočnosť, aká definitívna forma a rozsah styku bude najlepšie zabezpečovať potreby a realizáciu práv maloletého môže byť riešená až v konaní vo veci samej o rozšírenie styku otca s oboma maloletými deťmi, v ktorom je možné vykonať aj potrebné dokazovanie pre meritórne rozhodnutie vo veci.

22. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.